

Ook boombewonende vleermuizen in Rotterdam

Anton van Meurs | Stichting Zoogdierenwerkgroep Zuid-Holland; favanmeurs@wxs.nl

Al enige jaren bestaat het vermoeden dat het Kralingse Bos een grote populatie rosse vleermuizen (*Nyctalus noctua*) herbergt. Deze soort was in Zuid-Holland tot nu toe alleen nog bekend van enige landgoederen langs de kust. Vorig jaar vormde de vondst van een jonge rosse vleermuis in het Kralingse Bos een sterke aanwijzing dat er daar een kraamkolonie aanwezig zou zijn (van Meurs & de Baerdemaeker 2009). Tijdens vervolgonderzoek werd toen wel een boom met zwermende rosse vleermuizen gevonden, maar verblijven deden ze daar niet. Dit jaar heeft de Zoogdierenwerkgroep Zuid-Holland (ZWG-ZH) het initiatief genomen om nu eens goed te gaan zoeken naar deze bijzondere vleermuizen.

Op 20 mei 2010 vond Garry Bakker van bureau Stadsnatuur Rotterdam (bSR) tijdens een broedvogeltelling al een vleermuisboom. Telling van uitvliegende vleermuizen op 22 mei leverde 61 watervleermuizen (*Myotis daubentonii*) en rosse vleermuizen op, waarbij exemplaren in de boom achterbleven. Het merendeel hiervan betrof de watervleermuis. Tijdens een telling een week later verlieten ruim 70 watervleermuizen deze boom; de rosse vleermuizen bleken zich te hebben verplaatst. Dit deed dus hopen op meer.

Dertien vrijwilligers

Op 26 juni 2010 heeft een team van dertien vrijwilligers het Kralingse Bos uitgebreid onderzocht op koloniebomen van vleermuizen. In de vroege ochtend werd het bos doorkruist om de daaropvolgende avond de vleermuizen in de gevonden bomen te tellen. Dit onderzoek leverde nog zeven bomen op die worden gebruikt door vleermuizen.

Op steenworp afstand van de eerder gevonden watervleermuisboom bleek nog een boom te staan met vleermuizen. Hier verbleef een kraamkolonie rosse vleermuizen. Langs de Beatrixlaan werden op twee verschillende locaties nog twee keer twee bomen gevonden waar vleermuizen

in huisden: twee bomen met watervleermuizen en twee bomen met rosse vleermuizen. Van één kraamkolonie rosse vleermuizen werd door Bart Noort van ZWG-ZH tijdens het uitvliegen een filmpje gemaakt (zie <http://www.vleermuis.org/?p=94>). Verder werden drie bomen gevonden waar in de vroege ochtend en nacht vleermuizen rond zwermden.

Negen bomen

Er zijn nu negen bomen bekend die gebruikt worden door vleermuizen. Alle vleermuizen zaten in natuurlijke holten en gaten, niet in vogel- of vleermuiskasten. De telling in de avond van 26 juni 2010 leverde in totaal 63 rosse vleermuizen en 35 watervleermuizen op (Tabel). Daarnaast huist een nog onbekend aantal gewone grootoorvleermuizen (*Plecotus auritus*) in het Kralingse Bos. De bomen waar deze soort zich in ophoudt zijn nog niet ontdekt, maar er werden op twee plaatsen jagende en zwermende gewone grootoorvleermuizen gevonden.

Het Kralingse Bos is groot en er staan heel veel voor vleermuizen geschikte bomen. De kans was dan ook aanwezig dat niet alle verblijfplaatsen zouden worden gevonden. Tijdens de avondtelling werd gezien dat zeker 14 rosse vleermuizen uit een deel van het bos kwamen waar de ochtend ervoor geen vleermuisbomen werden gevonden - die kolonie is dus gemist. Daarnaast werden niet alle watervleermuizen dit weekend teruggevonden. Mogelijk woont er nog een groep watervleermuizen in een of meerdere nog niet gevonden bomen. ◀

Met dank aan de waarnemers Mariska Nieuwenhuijsen, Hadewig van Meurs, Odile Schmidt, Edith Stuivenberg, Garry Bakker, Wouter den Boer, Rudy van der Kuil, Kees Mostert, Anton van Meurs, Vincent Nederpel, Bart Noort, Bertrik Sikken en Niels de Zwarte.

Literatuur

van Meurs, F.A. & de Baerdemaeker, A. 2009 - Rosse vleermuizen in Rotterdam - Straatgras 21 (5): 88

▲ Watervleermuis verlaat zijn slaapboom in het Kralingse Bos. (Niels de Zwarte)

Nederlandse naam	wetenschappelijke naam	datum	aantal	type
watervleermuis	<i>Myotis daubentonii</i>	26-06-10	35	kolonie
watervleermuis	<i>M. daubentonii</i>	26-06-10	onbekend	zwerm
watervleermuis	<i>M. daubentonii</i>	28-05-10	72	kolonie
rosse vleermuis	<i>N. noctula</i>	26-06-10	13+	kolonie
rosse vleermuis	<i>N. noctula</i>	26-06-10	onbekend	zwerm
rosse vleermuis	<i>N. noctula</i>	26-06-10	8	kolonie
rosse vleermuis	<i>N. noctula</i>	26-06-10	28+	kolonie
onbekende vleermuis	<i>Myotis spec.</i>	26-06-10	onbekend	zwerm
rosse vleermuis	<i>N. noctula</i>	27-06-09	onbekend	zwerm

▲ Resultaten van het vleermuiskolonie-onderzoek in het Kralingse Bos.